

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2017. gada 1. februārī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Informācijas sniegšanas kārtība tehnisko standartu un noteikumu un informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā — Direktīvas 83/189/EEK un 98/34/EK — Tehniska noteikuma projekts — Paziņošana Eiropas Komisijai — Dalībvalstu pienākumi — Pārkāpums — Sekas

Lieta C-144/16

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Tribunal Judicial da Comarca de Setúbal* (Setubalas rajona tiesa, Portugāle) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2016. gada 2. februārī un kas Tiesā reģistrēts 2016. gada 14. martā, tiesvedībā

Município de Palmela

pret

Autoridade de Segurança Alimentar e Económica (ASAE) – Divisão de Gestão de Contraordenações .

TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs E. Regans [*E. Regan*], tiesneši A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*] un S. Rodins [*S. Rodin*] (referents),

ģenerālvokāts M. Špunars [*M. Szpunar*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza

— Portugāles valdības vārdā – *L. Inez Fernandes* un *M. Figueiredo*, pārstāvji,

— Čehijas Republikas valdības vārdā – *M. Smolek*, *J. Vlácil* un *T. Müller*, pārstāvji,

— Nīderlandes valdības vārdā – *M. Bulterman* un *C. Schillemans*, pārstāves,

— Eiropas Komisijas vārdā – *G. Braga da Cruz* un *D. Kukovec*, pārstāvji,

ņemot vērā lēmumu, kas pieņemts pēc ģenerālvokāta uzklausišanas, izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

* Tiesvedības valoda – portugāļu.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 1983. gada 28. marta Direktīvas 83/189/EEK, kas nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā (OV 1983, L 109, 8. lpp.), kas grozīta ar Aktu par Austrijas Republikas, Somijas Republikas un Zviedrijas Karalistes pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā (OV 1994, C 241, 21. lpp., un OV 1995, L 1, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – “Direktīva 83/189”), 8. panta 1. punktu, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 22. jūnija Direktīvas 98/34/EK, kas nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu, un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu sfērā (OV 1998, L 204, 37. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 20. jūlija Direktīvu 98/48/EK (OV 1998, L 217, 18. lpp.) (turpmāk tekstā – “Direktīva 98/34”), 8. panta 1. punktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Município de Palmela* (Palmelas pašvaldība, Portugāle) un *Autoridade de Segurança Alimentar e Económica (ASAE) – Divisão de Gestão de Contraordenações* (Pārtikas un ekonomikas drošības iestāde (ASAE), Portugāle) par naudas sodu, kas noteikts par noteikumu, ar kuriem paredzētas spēļu un atpūtas laukumu atrašanās vietas, ierīkošanas, aprīkošanas un funkcionālās organizēšanas, kā arī aprīkojuma un trieciena virsmas drošības prasības, pārkāpumiem.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 83/189

- 3 Direktīvas 83/189 1. pants bija izteikts šādā redakcijā:

“Šajā direktīvā:

- “1) “prece” – jebkura rūpnieciski ražota prece un jebkurš lauksaimniecības produkts, tostarp zivju produkcija;
- 2) “tehniski parametri” – parametri, kas ietverti dokumentā, kurš nosaka preces nepieciešamās īpašības, piemēram, kvalitātes līmeni, darbību, drošību vai izmērus, ieskaitot prasības, kas piemērojamas precei saskaņā ar nosaukumu, ar kuru preci pārdod, terminoloģiju, simboliem, pārbaudēm un pārbaucēju metodēm, iesaiņojumu, marķēšanu vai etiķetēšanu un atbilstības novērtēšanas procedūrām.

[..]

- 3) “citas prasības” – prasība, kas nav tehniski parametri, kas izvirzītas precei, lai īpaši aizsargātu patērētājus vai vidi, un kas ietekmē tās dzīves ciklu pēc laišanas tirgū, piemēram, izmantošanas, atkārtotas izmantošanas, atkārtotas izlietošanas vai iznīcināšanas nosacījumi, ja šādi nosacījumi var būtiski ietekmēt preces sastāvu vai īpašības, vai tās realizāciju;

[..]

9) “tehniskie noteikumi” – tehniski parametri un citas prasības, ieskaitot attiecīgus administratīvus noteikumus, kuru ievērošana ir obligāta *de jure* vai *de facto* tirdzniecības vai izmantošanas gadījumā kādā dalībvalstī vai lielākajā tās daļā, kā arī dalībvalstu normatīvie un administratīvie akti, izņemot 10. pantā paredzētos, kas aizliedz preces ražošanu, ieviešanu, tirdzniecību vai izmantošanu;

[..]

10) “tehnisko noteikumu projekts” – tehnisku parametru vai citu prasību teksts, ieskaitot administratīvus noteikumus, kas formulēti tā ieviešanai vai, lai ieviestu to kā tehnisku noteikumu, tekstam esot sagatavošanas stadijā, kad iespējams izdarīt būtiskus grozījumus.

[..]”

4 Šis direktīvas 8. panta 1. punktā bija paredzēts:

“Saskaņā ar 10. pantu dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu jebkuru tehnisko noteikumu projektu, izņemot gadījumus, ja tas pārņem visu starptautiskā vai Eiropas standarta tekstu. Šajā gadījumā pietiek ar informāciju par attiecīgo standartu; tās paziņo Komisijai pamatojumu šādu tehnisku noteikumu pieņemšanas vajadzībai, ja tas jau nav paskaidrots projektā.

Vajadzības gadījumā un ja tas jau nav iesniegts ar iepriekšējo paziņojumu, dalībvalstis vienlaicīgi dara zināmu principiāli un tieši saistīto normatīvo un regulatīvo noteikumu tekstu, ja šāda teksta zināšana nepieciešama tehnisko noteikumu projekta novērtēšanai.

Dalībvalstis atkārtoti dara zināmu projektu saskaņā ar iepriekšminētajiem nosacījumiem, ja tās izdara izmaiņas projektā, kas būtiski izmaina tā darbības sfēru [piemērošanas jomu], saīsinot īstenošanai [sākotnēji] paredzētos termiņus, pievienojot parametrus [specifikācijas] vai prasības vai padarot pēdējās ierobežojošākas.

[..]”

Direktīva 98/34

5 Direktīvas 98/34, ar kuru tika atcelta Direktīva 83/189, 1. pantā bija noteikts:

“Šajā direktīvā:

“1) “prece” – jebkura rūpnieciski ražota prece un jebkurš lauksaimniecības produkts, tostarp zivju produkcija;

2) “pakalpojums” – jebkāds Informācijas sabiedrības pakalpojums, tas ir, jebkāds pakalpojums, ko parasti sniedz par atlīdzību no attāluma, ar elektroniskiem līdzekļiem un pēc pakalpojumu saņēmēja individuāla pieprasījuma.

[..]

3) “tehniski parametri” – parametri, kas ietverti dokumentā, kurš nosaka preces nepieciešamās īpašības, piemēram, kvalitātes līmeni, darbību, drošību vai izmērus, ieskaitot prasības, kas piemērojamas precei saskaņā ar nosaukumu, ar kuru precī pārdod, terminoloģiju, simboliem, pārbaudēm un pārbaudžu metodēm, iesaiņojumu, marķēšanu vai etiķetēšanu un atbilstības novērtēšanas procedūram.

[..]

- 4) “citas prasības” – prasība, kas nav tehniski parametri, kas izvirzītas precei, lai īpaši aizsargātu patērētājus vai vidi, un kas ietekmē tās dzīves ciklu pēc laišanas tirgū, piemēram, izmantošanas, atkārtotas izmantošanas, atkārtotas izlietošanas vai iznīcināšanas nosacījumi, ja šādi nosacījumi var būtiski ietekmēt preces sastāvu vai īpašības, vai tās realizāciju;
- 5) “noteikumi par pakalpojumiem” – vispārīga rakstura prasība attiecībā uz pakalpojumu sniegšanas uzsākšanu un veikšanu 2. punkta nozīmē, jo īpaši, noteikumi, kas skar pakalpojumu sniedzēju, pakalpojumus un pakalpojumu saņēmēju, izņemot noteikumus, kas nav paredzēti šajā punktā noteiktajiem pakalpojumiem.

[..]

- 11) “tehniskie noteikumi”: tehniski parametri un citas prasības vai noteikumi par pakalpojumiem, ietverot attiecīgus administratīvus noteikumus, kuru ievērošana ir obligāta, *de jure* vai *de facto*, tirdzniecības, pakalpojumu sniegšanas, pakalpojumu sniedzēja izveidošanas vai izmantošanas gadījumā kādā dalībvalstī vai lielā tās daļā, kā arī dalībvalstu normatīvie un administratīvie akti, izņemot 10. pantā minētos, kas aizliedz preces ražošanu, ieviešanu, tirdzniecību vai izmantošanu vai kas aizliedz pakalpojumu sniegšanu vai izmantošanu, vai uzņēmumu kā pakalpojumu sniedzēju.

[..]”

- 6 Šīs direktīvas 8. panta 1. punkts bija formulēts šādi:

“Saskaņā ar 10. pantu dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu jebkuru tehnisko noteikumu projektu, izņemot gadījumus, ja tas pārņem visu starptautiskā vai Eiropas standarta tekstu. Šajā gadījumā pietiek ar informāciju par attiecīgo standartu; tās paziņo Komisijai pamatojumu šādu tehnisku noteikumu pieņemšanas vajadzībai, ja tas jau nav paskaidrots projektā.

Vajadzības gadījumā un ja tas jau nav iesniegts ar iepriekšējo paziņojumu, dalībvalstis vienlaicīgi dara zināmu principiāli un tieši saistīto normatīvo un regulatīvo noteikumu tekstu, ja šāda teksta zināšana nepieciešama tehnisko noteikumu projekta novērtēšanai.

Dalībvalstis atkārtoti dara zināmu projektu saskaņā ar iepriekšminētajiem nosacījumiem, ja tās izdara izmaiņas projektā, kas būtiski izmaina tā darbības sfēru [piemērošanas jomu], saīsinot īstenošanai [sākotnēji] paredzētos termiņus, pievienojot parametrus [specifikācijas] vai prasības vai padarot pēdējās ierobežojošākas.

[..]”

Portugāles tiesības

- 7 *Regulamento que estabelece as condições de segurança a observar na localização, implantação, conceção e organização funcional dos espaços de jogo e recreio, respetivamente, equipamento e superfícies de impacto* (Noteikumi, ar kuriem paredzētas spēļu un atpūtas laukumu atrašanās vietas,

ierīkošanas, aprīkošanas un funkcionālās organizēšanas, kā arī aprīkojuma un trieciena virsmas drošības prasības), kas pievienots 1997. gada 27. decembra *Decreto-Lei n° 379/97* (Dekrētlukums Nr. 379/97) (turpmāk tekstā – “*EJR* noteikumi”), 13. pantā “Atbilstīga informācija” bija noteikts:

“Spēļu un atpūtas laukumos vairākās vietās skaidri redzamā un izlasāmā veidā ir jābūt norādītai šādai informācijai:

- a) iestādes, kas atbild par spēļu un atpūtas laukumu, un kontrolējošās iestādes nosaukumam un tālruņa numuram;
- b) tuvākajai tālruņa atrašanās vietai;
- c) slimnīcas neatliekamās palīdzības dienesta vai cita tuvākā neatliekamās palīdzības dienesta adresei un tālruņa numuram;
- d) valsts neatliekamās palīdzības tālruņa numuram.”

8 *EJR* noteikumu 16. panta “Atbilstība drošības prasībām” 1. un 2. punktā bija paredzēts:

“1 – Atbilstību drošības prasībām apstiprina ražotājs vai tā pilnvarota persona, vai arī Eiropas Savienībā reģistrēts importētājs, uz aprīkojuma un to iesaiņojuma redzamā, izlasāmā un neizdzēšamā veidā veicot norādi “Atbilst drošības prasībām”.

2 – Spēļu un atpūtas laukumiem paredzēta aprīkojuma ražotājam vai tā pilnvarotai personai, vai arī Eiropas Savienībā reģistrētam importētājam arī redzamā, izlasāmā un neizdzēšamā veidā ir jānorāda:

- a) uz aprīkojuma un tā iesaiņojuma:
 - i) tā nosaukums, firma vai preču zīme, adrese, modeļa identifikācijas numurs un izgatavošanas gads;
 - ii) lietotāju, kuriem ir paredzēts aprīkojums, vecuma ierobežojums;
 - iii) maksimālais vienlaicīgu lietotāju skaits;

- b) uz aprīkojuma – norāde par nepieciešamo informāciju, lai novērstu ar to lietošanu saistītos riskus.

[..]”

9 Ar 2009. gada 19. maija *Decreto-Lei n° 119/2009* (Dekrētlukums Nr. 119/2009) *EJR* noteikumi, it īpaši to 13. un 16. pants, tika mainīti šādi.

10 *EJR* noteikumu, kas grozīti ar Dekrētlukumu Nr. 119/2009, 13. pants ir šāds:

“Spēļu un atpūtas laukumos vairākās vietās skaidri redzamā un izlasāmā veidā ir jābūt norādītai šādai informācijai:

- a) iestādes, kas atbild par spēļu un atpūtas laukumu, un kontrolējošās iestādes nosaukumam un tālruņa numuram;
- b) atpūtas un spēļu laukuma maksimālajai uzņemtspējai;
- c) tuvākajai tālruņa atrašanās vietai;
- d) slimnīcas neatliekamās palīdzības dienesta vai cita tuvākā neatliekamās palīdzības dienesta adresei un tālruņa numuram;

e) valsts neatliekamās palīdzības tālruņa numuram.”

11 *EJR* noteikumu, kas grozīti ar Dekrētlīkumu Nr. 119/2009, 16. panta 2. punktā ir noteikts:

“Spēļu un atpūtas laukumiem paredzēta aprīkojuma ražotājam vai tā pilnvarotai personai, vai arī Eiropas Savienībā reģistrētam importētājam arī redzamā, izlasāmā un neizdzēšamā veidā ir jānorāda:

a) uz aprīkojuma un tā iesaiņojuma:

- i) tā nosaukums, firma vai preču zīme, adrese, modeļa identifikācijas numurs un izgatavošanas gads;
- ii) lietotāju, kuriem ir paredzēts aprīkojums, vecuma ierobežojums;
- iii) piemērojamā tehniskā standarta numurs un datums;
- iv) maksimālais vienlaicīgu lietotāju skaits;
- v) minimālais un maksimālais bērnu garums;

b) uz aprīkojuma – norāde par nepieciešamo informāciju, lai novērstu ar to lietošanu saistītos riskus.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

12 2010. gada 25. novembrī *ASAE* sagatavoja protokolu, no kura izriet, ka Palmelas pašvaldība ir pieļāvusi pārkāpumus, par kuriem ir paredzēts sods *EJR* noteikumos, kas grozīti ar Dekrētlīkumu Nr. 119/2009.

13 Iebildumu apsvērumos, kas tika iesniegti 2011. gada 2. martā, Palmelas pašvaldība galvenokārt norādīja, ka tā nevar tikt vainota apgalvoto pārkāpumu pieļaušanā, jo noteikumi, kas, kā tiek apgalvots, ir pārkāpti, nav pietiekami skaidri. Pakārtoti, ņemot vērā šo pārkāpumu vieglumu, šī pašvaldība norādīja, ka būtu pieticis ar vienkāršu brīdinājumu, lai nodrošinātu, ka minētie pārkāpumi tiek sodīti.

14 2013. gada 23. oktobrī Palmelas pašvaldība saņēma paziņojumu par *ASAE* lēmumu, ar kuru tai tika noteikts vienots naudas sods 15 500 EUR apmērā, tam pieskaitot 100 EUR par tiesvedības izdevumiem. 2013. gada 14. novembrī pašvaldība šo lēmumu pārsūdzēja.

15 Ar 2014. gada 3. aprīļa spriedumu *Tribunal Judicial da Comarca de Setúbal* (Setubalas rajona tiesa, Portugāle) nosprieda, ka *EJR* noteikumu, kas grozīti ar Dekrētlīkumu Nr. 119/2009, 13. panta b) punkts un 16. panta 1. un 2. punkta noteikumi nav piemērojami, un attiecīgi atcēla apstrīdēto lēmumu pamatojuma neesamības dēļ un pretrunu starp tā pamatojumu un rezolutīvo daļu dēļ. 2016. gada 30. janvārī Palmelas pašvaldība saņēma paziņojumu par jaunu lēmumu, ar kuru tai tika noteikts vienots naudas sods 10 000 EUR apmērā, tam pieskaitot 100 EUR par tiesvedības izdevumiem.

16 Palmelas pašvaldība apstrīdēja šo jauno lēmumu iesniedzējtiesā, lūdzot to uzdot prejudiciālu jautājumu Tiesai par Direktīvā 98/34 noteiktā pienākuma paziņot tehniskos noteikumus neievērošanas sekām.

17 Iesniedzējtiesa norāda, ka saskaņā ar šo direktīvu dalībvalstīm ir pienākums paziņot gan tehniskos noteikumus un to vēlākos grozījumus, gan ar tiem visciešāk saistītos galvenos pamata normatīvos un administratīvos noteikumus. Balstoties uz premisu, kuras pamatā ir valsts judikatūra, ka *EJR* noteikumu, kas grozīti ar Dekrētlīkumu Nr. 119/2009, 13. panta b) punkts un 16. panta 1. un 2. punkts ir tehniskie noteikumi, šī tiesa uzdod jautājumu Tiesai par pienākuma paziņot minētos noteikumus Komisijai neievērošanas sekām.

18 Turklāt šī tiesa jautā, vai sods par šī pienākuma neievērošanu ir tikai šo noteikumu vai arī visa teksta, kurā tie ir iekļauti, nepiemērošana.

19 Šajos apstākļos *Tribunal Judicial da Comarca de Setúbal* (Setubalas rajona tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai valsts tiesai valsts tiesību akts ir jāatzīst par pilnībā nepiemērojamu, ja ar to ir ieviesti tehniskie standarti un, pārkāpjot Direktīvas 98/34 noteikumus, tas nav paziņots Eiropas Komisijai, vai arī tiesas konstatējumam par nepiemērojamību ir jāattiecas tikai uz jaunajiem tehniskajiem noteikumiem, kas ieviesti ar valsts tiesību aktu? Vai arī
- 2) valsts tiesību akts ir jāatzīst par pilnībā nepiemērojamu, ja ar to ir ieviesti tehniskie standarti un, pārkāpjot Direktīvas 98/34 noteikumus, tas nav paziņots Komisijai, vai arī konstatējumam par nepiemērojamību ir jāattiecas tikai uz jaunajiem tehniskajiem noteikumiem, kas ieviesti ar valsts tiesību aktu?
- 3) Vai par nepiemērojamiem ir jāatzīst visi *EJR* noteikumos iekļautie tehniskie standarti vai tikai tie standarti, kas tika grozīti vai ieviesti ar Dekrētlikumu Nr. 119/2009?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 20 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru ar LESD 267. pantu iedibinātājā sadarbības starp valstu tiesām un Tiesu procedūrā Tiesai ir jāsniedz valsts tiesai noderīga atbilde, kas ļautu izlemt tās izskatīšanā esošo lietu. Šajā nolūkā Tiesai vajadzības gadījumā ir jāpārformulē tai iesniegtie jautājumi (spriedums, 2016. gada 28. aprīlis, *Oniors Bio*, C-233/15, EU:C:2016:305, 30. punkts un tajā minētā judikatūra). Turklāt Tiesai var nākties ņemt vērā tādas Savienības tiesību normas, uz kurām valsts tiesa sava jautājuma izklāstā nav atsaukusies (rikojums, 2016. gada 14. jūlijs, *BASF*, C-456/15, nav publicēts, EU:C:2016:567, 15. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 21 Šajā gadījumā iesniedzējtiesa būtībā vēlas uzzināt, vai gadījumā, kad tādas valsts tiesību normas kā *EJR* noteikumu, kas grozīti ar Dekrētlikumu Nr. 119/2009, 13. panta b) punkts, kā arī 16. panta 1. un 2. punkts būtu uzskatāmas par tehniskajiem noteikumiem Direktīvu 83/189 un 98/34 izpratnē, Direktīvas 83/189 8. panta 1. punkts un Direktīvas 98/34 8. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka nepaziņoto tehnisko noteikumu nepiemērošanas sekas attiecas tikai uz minētajiem noteikumiem vai arī uz visu tiesību aktu, kurā tie ir iekļauti.
- 22 No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka ar Dekrētlikumu Nr. 119/2009 ir grozīts *EJR* noteikumu 13. panta b) punkts, kā arī 16. panta 2. punkts, negrozot šīs regulas 16. panta 1. punktu. Iesniedzējtiesa balstās uz premisu, ka minētie valsts noteikumi ir uzskatāmi par tehniskajiem noteikumiem.
- 23 Attiecībā uz *EJR* noteikumu, kas grozīti ar Dekrētlikumu Nr. 119/2009, 16. panta 1. un 2. punktu jākonstatē, kā to dara iesniedzējtiesa, ka tas patiešām ir uzskatāms par tehnisko noteikumu Direktīvu 83/189 un 98/34 izpratnē, ciktāl šajā tiesību normā ir paredzētas prasības, kas šajā ziņā ir izvirzītas precei, lai aizsargātu patērētājus, un kas ietekmē tās dzīves ciklu pēc laišanas tirgū un būtiski ietekmē šādas preces sastāvu un realizāciju. Tādējādi šī tiesību norma ietilpst kategorijā “citas prasības” gan Direktīvas 83/189 1. panta 3. punkta, gan Direktīvas 98/34 1. panta 4. punkta izpratnē.
- 24 Jāpārbauda, vai šādu pašu secinājumu var panākt attiecībā uz *EJR* noteikumu, kas grozīti ar Dekrētlikumu Nr. 119/2009, 13. panta b) punktu, ņemot vērā, ka šis dekrētlikums tika pieņemts dienā, kad Direktīva 98/34 jau bija spēkā.
- 25 Šajā kontekstā ir jāatgādina, ka jēdziens “tehniskie noteikumi” attiecas uz četrām pasākumu kategorijām, proti, pirmkārt, “tehniskiem parametriem” Direktīvas 98/34 1. panta 3. punkta izpratnē, otrkārt, “citām prasībām” atbilstoši šīs direktīvas 1. panta 4. punktā ietvertajai definīcijai, treškārt, minētās direktīvas 1. panta 5. punktā minētajiem “noteikumiem par pakalpojumiem” un, ceturtkārt, “dalībvalstu normatīv[ajiem] un administratīv[ajiem] akt[iem], [...] kas aizliedz preces ražošanu,

ievešanu, tirdzniecību vai izmantošanu vai kas aizliedz pakalpojumu sniegšanu vai izmantošanu, vai uzņēmumu kā pakalpojumu sniedzēju” tās pašas direktīvas 1. panta 11. punkta izpratnē (spriedums, 2016. gada 4. februāris, *Ince*, C-336/14, EU:C:2016:72, 70. punkts).

- 26 Šajā ziņā, pirmkārt, ir jāprecizē, ka jēdziena “tehniski parametri” priekšnoteikums ir, ka valsts pasākumam ir obligāti jāattiecas uz pašu preci vai tās iesaiņojumu un ar to tādējādi jābūt noteiktai kādai no preces nepieciešamajām īpašībām. Turpretim, ja ar valsts pasākumu ir paredzēti tādi nosacījumi uzņēmumu dibināšanai kā tiesību normas, kurās ir noteikts, ka profesionālas darbības veikšanai ir vajadzīga iepriekšēja atļauja, šie noteikumi nav tehniskie parametri (spriedums, 2016. gada 13. oktobris, *M. un S.*, C-303/15, EU:C:2016:771, 19. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 27 Otrkārt, lai valsts pasākums varētu tikt kvalificēts kā “citas prasības” Direktīvas 98/34 1. panta 4. punkta izpratnē, tam ir jābūt “nosacījumam”, kas var būtiski ietekmēt attiecīgās preces sastāvu vai īpašības, vai tās realizāciju. Tomēr ir jāpārbauda, vai šāds pasākums ir jākvalificē kā “nosacījums” saistībā ar attiecīgās preces izmantošanu vai arī tas turpreti ir valsts pasākums, kas pieder pie šīs direktīvas 1. panta 11. punktā minētās tehnisko noteikumu kategorijas. Piederība vienai vai otrai no šīm divām valsts pasākuma tehnisko noteikumu kategorijām ir atkarīga no aizlieguma piemērošanas jomas, kas noteikta ar šo pasākumu (spriedums, 2016. gada 13. oktobris, *M. un S.*, C-303/15, EU:C:2016:771, 20. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 28 Treškārt, Direktīvas 98/34 1. panta 5. punktā minētais jēdziens “tehniskie noteikumi” attiecas tikai uz noteikumiem par informācijas sabiedrības pakalpojumiem, t.i., visiem pakalpojumiem, ko sniedz no attāluma ar elektroniskiem līdzekļiem un pēc pakalpojumu saņēmēja individuāla pieprasījuma (šajā ziņā skat. spriedumu, 2016. gada 13. oktobris, *M. un S.*, C-303/15, EU:C:2016:771, 21. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 29 Šajā gadījumā ar *EJR* noteikumu, kas grozīti ar Dekrētlīkumu Nr. 119/2009, 13. panta b) punktu tika noteikts pienākums vairākās spēļu un atpūtas laukuma vietās izvietot informāciju par šī laukuma maksimālo uzņemtspeju.
- 30 Vispirms ir jākonstatē, ka šāds noteikums neietilpst tehnisko specifikāciju kategorijā Direktīvas 98/34 1. panta 3. punkta izpratnē, ciktāl netiek apstrīdēts, ka noteikumi, kuros ir ietvertas prasības un vispārēji mērķi drošības un aizsardzības jomā, ne vienmēr atsaucas uz pašu attiecīgo preci vai tās iesaiņojumu, un tādējādi, tā kā tie nenosaka šīs preces īpašības, tie nav uzskatāmi par tehniskajām specifikācijām (šajā ziņā skat. spriedumu, 2011. gada 9. jūnijs, *Intercommunale Intermosane un Fédération de l'industrie et du gaz*, C-361/10, EU:C:2011:382, 17. un 18. punkts).
- 31 Turklāt minētā tiesību norma nepieder arī pie Direktīvas 98/34 1. panta 5. punktā paredzētās kategorijas par noteikumiem par pakalpojumiem, jo tā neattiecas uz informācijas sabiedrības pakalpojumiem šīs direktīvas 1. panta 2. punkta izpratnē.
- 32 Visbeidzot, lai noteiktu, vai attiecīgā gadījumā uz tādu valsts tiesību normu kā *EJR* noteikumu, kas grozīti ar Dekrētlīkumu Nr. 119/2009, 13. panta b) punkts attiecas Direktīvas 98/34 1. panta 4. punkts vai šīs direktīvas 1. panta 11. punkts, jāpārbauda, vai tā var būtiski ietekmēt attiecīgās preces, proti, spēļu un atpūtas laukumu iekārtu, sastāvu, īpašības vai realizāciju kā “nosacījums” attiecībā uz attiecīgo preču lietošanu, vai arī tā ietilpst minētās direktīvas 1. panta 11. punkta minēto aizliegumu kategorijā.
- 33 Pirmkārt, nav strīda par to, ka tāda tiesību norma, kāda aplūkota pamatlietā, nav uzskatāma par “citu prasību” Direktīvas 98/34 1. panta 4. punkta izpratnē, ņemot vērā vispārējo tajā paredzēto noteikumu raksturu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2011. gada 9. jūnijs, *Intercommunale Intermosane un Fédération de l'industrie et du gaz*, C-361/10, EU:C:2011:382, 21. punkts). Otrkārt, tajā nav aizliegumu, kas varētu ietilpt minētās direktīvas 1. panta 11. punktā minēto aizliegumu kategorijā.

- 34 Šādos apstākļos ir jākonstatē, ka tāda tiesību norma kā *EJR* noteikumu, kas grozīti ar Dekrētlīkumu Nr. 119/2009, 13. panta b) punkts nav uzskatāma par tehnisku noteikumu Direktīvas 98/34 izpratnē.
- 35 Attiecībā uz tehnisko noteikumu, kas nav tikuši paziņoti Komisijai, nepiemērošanas sekām vispirms ir jāatgādina, ka Direktīvas 83/189 8. panta 1. pantā dalībvalstīm bija paredzēts pienākums darīt zināmu Komisijai jebkuru tehnisko noteikumu projektu un šis pienākums ir pārņemts Direktīvas 98/34 8. panta 1. punktā.
- 36 Turklāt sankcija par šāda paziņošanas noteikuma neievērošanu ir nepaziņoto tehnisko noteikumu nepiemērošana (šajā ziņā skat. attiecībā uz Direktīvu 83/189 spriedumu, 1996. gada 30. aprīlis, *CIA Security International*, C-194/94, EU:C:1996:172, 54. punkts, kā arī attiecībā uz Direktīvu 98/34 spriedumu, 2016. gada 4. februāris, *Ince*, C-336/14, EU:C:2016:72, 67. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 37 Attiecībā uz šādas sankcijas piemērojamību, lai gan Direktīvas 83/189 8. panta 1. punktā un Direktīvas 98/34 8. panta 1. punktā ir ietverta prasība, ka Komisijai ir jāpaziņo viss likumprojekts, kas ietver tehniskos noteikumus, no šī pienākuma neizpildes izrietošā nepiemērojamība neattiecas uz visām šāda likuma normām, bet gan tikai uz tajā ietvertajiem tehniskajiem noteikumiem (šajā ziņā skat. spriedumu, 2016. gada 4. februāris, *Ince*, C-336/14, EU:C:2016:72, 68. punkts).
- 38 Šādos apstākļos uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka Direktīvas 83/189 8. panta 1. punkts un Direktīvas 98/34 8. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka sekas, nepiemērojot nepaziņoto tehnisko noteikumu, kāds ir *EJR* noteikumu, kas grozīti ar Dekrētlīkumu Nr. 119/2009, 16. panta 1. un 2. punkts, attiecas tikai uz minēto tehnisko noteikumu, nevis visu tiesību aktu, kurā tas ietilpst.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 39 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (sestā palāta) nospriež:

Padomes 1983. gada 28. marta Direktīvas 83/189/EEK, kas nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā, kas grozīta ar Aktu par Austrijas Republikas, Somijas Republikas un Zviedrijas Karalistes pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā, 8. panta 1. punkts un Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 22. jūnija Direktīvas 98/34/EK, kas nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu, un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu sfērā, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 20. jūlija Direktīvu 98/48/EK, 8. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka sankcija, nepiemērojot nepaziņoto tehnisko noteikumu, kāds ir *Regulamento que estabelece as condições de segurança a observar na localização, implantação, concepção e organização funcional dos espaços de jogo e recreio, respetivamente, equipamento e superfícies de impacto* (Noteikumi, ar kuriem paredzētas spēļu un atpūtas laukumu atrašanās vietas, ierīkošanas, aprīkošanas un funkcionālās organizēšanas, kā arī aprīkojuma un trieciena virsmas drošības prasības), kas pievienots 1997. gada 27. decembra *Decreto-Lei n° 379/97* (Dekrētlīkums Nr. 379/97), kas grozīts ar 2009. gada 19. maija *Decreto-Lei n° 119/2009* (Dekrētlīkums Nr. 119/2009), 16. panta 1. un 2. punkts, attiecas tikai uz minēto tehnisko noteikumu, nevis visu tiesību aktu, kurā tas ietilpst.

[Paraksti]